

SENDT TIL 13 LODSEJERE

Referat af lodsejermøde 1 – vådområdeprojekt Iglsø

Dato: 25. februar 2015

Mødedato: 5. februar 2015, kl. 19:00 – ca. 21:00

Mødested: Iglsø Forsamlingshus

Sagsnr.: 14/3261

Sagsbehandler: vpaa5

Direkte tlf.: 87 87 55 51

Følgende berørte ejendomme var repræsenteret:

Bent Forsberg Damgaard, Iglsøvej 58
Christian Emanuel Fangel, Lærkenborgvej 29
Energiviborg Vand A/S ved Finn Clausen
Iglsø Mose Landvindingslag ved Bodil Kristensen
Karsten Madsen, Lærkenborgvej 25
Otto Sørensen, Iglsøvej 29
Svend Aage Nielsen, Lærkenborgvej 23
Tove Espersen, Iglsøvej 43
Aage Laursen, Iglsøvej 64

Viborg Kommune samt teknisk bistand for Kommunen var repræsenteret ved:

Rasmus Bang, Alectia A/S (teknisk rådgiver)
Torben Bramming Jørgensen, Limfjordsrådets Sekretariat
Keld Schrøder-Thomsen, Viborg Kommune, Natur og Vand
Anders Haugstrup, Viborg Kommune, Natur og Vand (referent)

Referat

1. **Velkomst og præsentation**

Anders Haugstrup fra Viborg Kommune bød velkommen til de fremmødte lodsejere og præsenterede de fremmødte teknikere. Herefter blev baggrunden for mødet kort skitseret.

Baggrunden for mødet er, at Viborg Kommune er i gang med at undersøge muligheden for at lave et vådområde ved Iglsø. Indledningsvist skal der laves en forundersøgelse, som består af en teknisk del og en ejendomsmæssig del.

Den tekniske forundersøgelse er nu færdig og resultatet heraf vil blive gennemgået ved mødet.

Den ejendomsræssige forundersøgelse vil foregå ved at Kommunen besøger de enkelte berørte lodsejere for en nærmere drøftelse.

2. **Hvorfor laver man vådområder**

Torben Bramming Jørgensen fra Limfjordsrådets Sekretariat forklarede hvorfor man laver vådområder, hvordan de kan se ud, og gennemgik de forskellige elementer i procesforløbet.

Vådområder har primært til formål at forbedre vandmiljøet i kystvande som f.eks Hjarbæk Fjord og Limfjorden. I praksis fungerer vådområder som et slags renseanlæg, der fjerner kvælstof ved at oversvømme vandløbsnære arealer.

3. **Tekniske muligheder for at etablere et vådområde ved Iglsø**

Rasmus Bang fra Alectia gennemgik resultatet af den udarbejdede tekniske forundersøgelse. Hele den foreløbige forundersøgelse kan ses på Viborg Kommunes hjemmeside på adressen:
<http://kommune.viborg.dk/Borger/Natur,-miljoe-og-affald/Soer-og-vandloeb/Vaadamraader/Hjermind-Soe>

Det undersøgte areal ligger ved Iglsø Bæk, der udgør den øverste del af Lånum Bæk. Området afvandes ved hjælp af et pumpeanlæg, der muliggør en markant lavere vandstand i Iglsø Bæk på strækningen opstrøms pumpen. I dag består området overvejende af kultureng, der afgræsses med kreaturer.

Undersøgelsen opererer med to løsningsmuligheder. Mulighed 1 omfatter etablering af en sø med en vandspejlskote på 30,5 m, der vil have en samlet udbredelse på 2,2 ha. Etablering af søen vil medføre, at den nuværende pumpe ved Iglsøvej nedlægges, således der skabes et naturligt afløb fra søområdet nord for Iglsøvej (undersøgelsesområdet) til syd for vejen. Det samlede areal der vil blive påvirket er opgjort til 11,4 ha.

Mulighed 2 tager udgangspunkt i den første løsningsmulighed, som suppleres med en række målrettede tiltag på oplandets drænsystemer. Ved gennemførelse af mulighed 2 vil det samlede areal der påvirkes udgøre 13,5 ha.

Den samlede kvælstoftilbageholdelse for mulighed 1 er beregnet til 1308 kg kvælstof pr. år, hvilket svarer til en arealspecifik tilbageholdelse på 115 kg kvælstof/ha/år. Dette vurderes dog at være en overestimering, da vandets opholdstid i søen bliver kortere end forudsat i beregningerne.

Den samlede kvælstoftilbageholdelse for mulighed 2 er beregnet til 1973 kg kvælstof pr. år, hvilket svarer til en arealspecifik tilbageholdelse på 146 kg kvælstof/ha/år.

Spørgsmål fra lodsejerne

Rasmus Bang spurgte til lodsejernes holdning til at der etableres en sø i området. Der blev ikke tilkendegivet en holdning til søen, men der var en række spørgsmål til forundersøgelsen.

Der blev spurgt om vådområdeprojektet vil medføre en højere grundvandstand. I forvejen står grundvandet ret højt i hele projektområdet og lodsejerne er bekymret for, at grundvandet kommer til at stå endnu højere ved de omkringliggende ejendomme, herunder også ved de ejendomme der ligger noget højere end søen.

Rasmus Bang svarede, at grundvandstanden vil blive forhøjet i projektområdet. Uden for projektområdet er det vurderet, at grundvandsstanden ikke vil blive betydende påvirket, herunder ved de omkringliggende ejendomme. Det skyldes hældningen på grundvandsspejlet og at ejendommene ligger højere end søens vandspejlskote på 30,5 m. Som opfølgning på lodsejernes beretninger om høj grundvandsstand ved mødet, har Viborg Kommune i samråd med Alectia besluttet, at undersøge grundvandsforholdene nærmere med pejlerør.

Der blev spurgt om søen vil have frit vandspejl hele året. Rasmus Bang svarede, at det er vurderet, at der vil være vand i søen hele året, også om sommeren. Der vil være høj kantvegetation, f.eks. tagrør, omkring og i kanten af søen.

Der blev spurgt til om Viborg Kommune efter etablering vil pleje området, så projektområdet ikke bliver dækket af vegetation.

Keld Schrøder-Thomsen svarede, at Kommunen ikke selv vil pleje arealet, men at Kommunen som en del af projektet vil søge at indgå aftaler med lodsejerne om afgræsning.

Der blev spurgt til om vådområdet kan medføre lugtgener om sommeren. Rasmus Bang og Torben Bramming Jørgensen svarede, at tilsvarende projekter ikke har medført lugtgener, så det er ikke sandsynligt at der vil blive problemer med lugt.

4. Kaffepause

5. Erstatningsmuligheder og erstatningsstørrelse

Keld Schrøder-Thomsen forklarede indledningsvist, at udgangspunktet for etablering af vådområder, er, at lodsejerne indgår frivilligt i projektet. Hvis der blandt lodsejerne er bred modstand mod projektet, vil projektet ikke blive realiseret.

Der er 4 forskellige erstatningsmuligheder:

- salg af projektjord til staten
- salg af projektjord med efterfølgende mulighed for at købe ny landbrugsjord – jordfordeling

- beholde projektjorden med mulighed for at indgå en aftale om 20-årigt tilskud til fastholdelse af vådområdet
- salg med evt. tilbagekøb. Jorden sælges til staten med tilbagekøbsret, når vådområdet er etableret

Det er staten (NaturErhvervstyrelsen) der tager sig af salg af jord, herunder fastsættelse af jordpriser. Det er Viborg Kommune, der indgår evt. aftaler om 20-årigt tilsagn om fastholdelse af vådområdet. Her er tilskuddet et fast beløb pr. ha og tilskuddet udbetales en gang om året i 20 år.

Erstatningsstørrelser ved aftale om 20-årigt tilsagn er p.t.:

- 3.500 kr/ha. for arealer i omdrift
- 1.800 kr/ha. for vedvarende græs m.m. uden for omdrift
- 300 kr/ha. for naturarealer

Ovenstående kan kombineres med andre tilskudsordninger, f.eks. "Tilskud til pleje af græs- og naturarealer".

Tilskuddet til 5-årigt plejetilsagn er:

- 1.400 kr. pr. ha til afgræsning
- 800 kr. pr. ha til afgræsning eller slæt
- 200 kr. pr. ha til afgræsning på særligt værdifulde og svært tilgængelige græs- og naturarealer

Tilskuddet til pleje bliver udbetalt en gang om året i 5 år

Der kan desuden udbetales enkeltbetaling til arealerne, selv om kravene til plantedække ikke er opfyldt, som konsekvens af vådområdeprojektet.

6. Ejendomsmæssig forundersøgelse – registrering af lodsejerholdninger

I løbet af foråret 2015 vil Viborg Kommune lave den ejendomsmæssige forundersøgelse, som

består af:

- at registrere lodsejerholdninger og -ønsker til projektet
- at indsamle oplysning om benyttelsen af projektarealerne
- at lave et budget for opkøb og erstatninger

I praksis vil undersøgelsen foregå ved et møde hos de enkelte lodsejere. Kommunen vil kontakte de enkelte lodsejere for at aftale et tidspunkt. Der laves ingen bindende aftaler ved besøget.

6. Det videre forløb

Når forundersøgelsen er færdig, skal politikerne i Viborg Kommune tage stilling til om projektet skal søges realiseret. Hvis projektet søges realiseret og staten efterfølgende giver tilsagn til finansiering, igangsættes jordfordelingen med salg af jord m.v.

En eventuel realisering af projektet forventes udført i 2017.

7. **Tak for i aften!**

Afslutningsvist takkede Keld Schrøder-Thomsen for fremmødet.

Med venlig hilsen

Anders Haugstrup
Sagsbehandler